

ODWAŻNI

ŁUDZIE BRONIĄCY PRAW CZŁOWIEKA

MODUŁ 2.

KIM JEST OBROŃCA / OBROŃCZYNI PRAW CZŁOWIEKA?

CELE W JĘZYKU NAUCZYCIELA I NAUCZYCIELKI

- Opracowanie definicji terminu: obrońca / obrończyni praw człowieka.
- Zainspirowanie młodzieży do bycia obrońcą / obrończynią praw człowieka i kształtowanie postaw promujących prawa człowieka.

CELE W JĘZYKU UCZNIĄ I UCZENNICY

- Dowiesz się, kim są obrońcy i obrończynie praw człowieka oraz jakie działania podejmują.
- Zastanowisz się, czy sam / sama nie chciałbyś / chciałybyś zaangażować się w obronę praw człowieka.

CZAS TRWANIA

- 90 minut

MATERIAŁY / SPRZĘT

- link do filmu *Kim jest obrońca / obrończyni praw człowieka* <https://youtu.be/mQHxJXw9pMQ> lub zapisany na komputerze film
- Quiz (Załącznik 1.)
- komputer z rzutnikiem i nagłośnieniem
- kolorowe gazety¹, brystol, kolorowe pisaki, papier kolorowy, nożyczki

METODY PRACY

- Praca w grupach

¹ Warto uprzedzić uczniów i uczennice o konieczności przyniesienia gazet i innych niezbędnych przyborów m.in. nożyczek.

PRZEBIEG

KROK 1. KIM JEST OBROŃCA / OBROŃCZYNI PRAW CZŁOWIEKA? (15 MINUT)

- Odtwórz klasie film pt. *Kim jest obrońca / obrończynie praw człowieka?*, zasygnalizuj, że w oparciu o informacje zawarte w filmie będziecie wspólnie tworzyć definicję obrońcy i obrończynie praw człowieka.
- Podsumuj z uczniami i uczennicami informacje zawarte w filmie, rozwiązując wraz z nimi quiz (Załącznik 1.).

KROK 2. TWORZYMY DEFINICJĘ (30 MINUT)

- Podziel klasę na 5 osobowe grupy. Każdej grupie rozdaj: jeden karton brystolu, kolorowe gazety, pisaki, papier kolorowy. Zadaniem grupy jest stworzenie plakatu pt. OBROŃCA / OBROŃCZYNI PRAW CZŁOWIEKA.
- Przedstawiciel/ka każdej grupy prezentuje stworzony plakat. Wraz z całą klasą określ części wspólne, które pojawiły się na plakatach, tworząc zapis definicji na tablicy.

OCZEKIWANY EFEKT: *OBROŃCA / OBROŃCZYNI PRAW CZŁOWIEKA to zwykły człowiek, który promuje prawa człowieka i sprzeciwia się ich łamaniu. Działa na rzecz praw człowieka, używając metod pokojowych (nie stosuje przemocy). Może być zagrożony fizycznymi atakami lub groźbami uszczerbku na zdrowiu lub pozbawienia życia.*

- Podkreśl, że aby zostać obrońcą / obrończynią praw człowieka, nie trzeba angażować się i organizować ogromnych akcji. Już sama postawa względem drugiego człowieka czyni nas obrońcą / obrończynią prawa.

KROK 3. DZIAŁAMY! (45 MINUT)

Kolejnym krokiem jest zorganizowanie przez uczniów i uczennice akcji. Poniżej przedstawiamy dwie możliwości. Można wybrać jedną z nich, bądź zrealizować obie.

Wariant A. Kodeks Obrońcy_czyni Praw Człowieka

Klasa sporządzą kodeks postępowania obrońcy / obrończynie praw człowieka. Konieczne jest odpowiedzenie na pytania: *Kim jest Obrońca Praw Człowieka? Jakie metody stosuje, aby bronić praw człowieka? Jak się zachowuje w stosunku do innych ludzi?* Dla uczniów i uczennic pomocny może być rezultat wcześniejszych ćwiczeń.

Gdy kodeks będzie gotowy uczniowie i uczennice podpisują go, wyrażając swoje poparcie dla takiej postawy, ale także deklarując, iż będą starali się w swoim postępowaniu kierować się tymi samymi zasadami. Mogą także zachęcić inne uczennice i uczniów ze szkoły do podpisania kodeksu, który następnie zawiśnie na ścianie w szkole bądź zostanie umieszczony na stronie internetowej szkoły.

Wariant. B. Debata

Pomóż uczennicom i uczniom zorganizować debatę „oxfordzką” na terenie szkoły dotyczącą praw człowieka. Do dyskusji można zaprosić zarówno uczniów / uczennice, nauczycieli / nauczycielki jak i gości spoza szkoły np. lokalnych polityków / polityczki, obrońców / obrończynie praw człowieka, urzędników / urzędniczki, wykładowców akademickich. Ważne, aby uczniowie i uczennice sami sformułowali temat debaty (np. *Kim jest obrońca / obrończynie praw człowieka?; Czyich praw trzeba bronić?* itp.)

UWAGI DLA OSOBY PROWADZĄCEJ

- Zapoznaj się z materiałem pogłębionym na temat pojęcia obrońcy / obrończynie praw człowieka dla osoby prowadzącej (Załącznik 2.).
- Dla klas młodszych można, przed podzieleniem uczniów i uczennic na grupy, przeprowadzić tzw. burzę pomysłów. Wypisujemy na tablicy propozycje uczennic i uczniów, kim jest obrońca / obrończynie praw człowieka, jakie im się nasunęły refleksje po obejrzeniu filmu. Uczniowie i uczennice mogą korzystać z tego zapisu, tworząc plakaty.
- Podczas prezentacji plakatów można wprowadzić elementy dyskusji, która rozwieje wątpliwości na takie tematy jak: czy być obrońcą / obrończynią praw człowieka skoro moje życie może być zagrożone? W takiej sytuacji

można wytłumaczyć, że obrońca / obrończyni może wycofać się chwilowo z działania, jeśli jego / jej życie jest zagrożone lub poprosić o pomoc.

W razie konieczności włączamy jeszcze raz film i wspólnie uzupełniamy zapis definicji (jeśli uznamy, że jest taka potrzeba, czyli oczekiwany efekt nie został osiągnięty).

ZAŁĄCZNIK 1. QUIZ

1. Co robią obrońcy i obrończynie praw człowieka?

- Walczą o swoje prawa człowieka.
- Bronią praw człowieka innych osób.
- Prowadzą dialog zarówno ze sceptykami (wątpiącymi) jak i zwolennikami na temat praw człowieka.
- Wszystkie powyższe odpowiedzi są prawidłowe.

2. Obrońców i obrończynie praw człowieka spotyka:

- Stygmatyzacja / naznaczenie / publiczne potępienie osoby / etykietowanie.
- Kryminalizacja / czyny obrońców uznawane są za przestępstwa.
- Prześladowanie przez rząd.
- Wszystkie powyższe odpowiedzi są prawidłowe.

3. Kto może być obrońcą lub obrończynią praw człowieka?

- Tylko ci, którzy walczą fizycznie o sprawiedliwość.
- Tylko ci, którzy ryzykują.
- Każdy, kto działa na rzecz promowania lub walki o prawa człowieka.
- Tylko ci, którzy zawodowo zajmują się prawami człowieka.

ZAŁĄCZNIK 2. MATERIAŁ POGŁĘBIONY DLA OSOBY PROWADZĄCEJ

Kim są obrońcy praw człowieka? Zgodnie z Deklaracją ONZ o obrońcach praw człowieka z 1998 roku oraz innymi dokumentami międzynarodowymi, Amnesty International uważa za obrońców praw człowieka osoby, które pojedynczo lub we współpracy z innymi działają na szczeblu lokalnym, krajowym, regionalnym lub międzynarodowym na rzecz ochrony i / lub promowania praw człowieka, a w swej działalności nie stosują ani nie popierają nienawiści, dyskryminacji lub przemocy. Obrońcy i obrończynie praw człowieka wywodzą się ze wszystkich środowisk społecznych i zawodowych. Mogą być dziennikarzami, prawniczkami, pracownikami służby zdrowia, nauczycielkami, związkowcami, sygnalistami, rolnikami, osobami doświadczającymi naruszeń praw człowieka lub ich krewnymi. Podejmowane przez nich działania na rzecz obrony praw człowieka mogą odbywać się w ramach aktywności zawodowej lub też wolontariacko.